

Arkeologinen inventointi voimajohtolinjalla Kankaanpää-Lålby

Kreetta Lesell 2006

f. 141197

MUSEOVIRASTO

Wähmyt 15.12.2006

Kaisa Juhonen

TIIVISTELMÄ

Arkeologinen inventointi voimajohtolinjalla Kankaanpää-Lålby.

Museovirasto, arkeologian osasto

Kaivaustenjohtaja: FK Kreetta Lesell

Fingrid Oyj suunnittelee kantaverkkonsa parantamista välillä Kankaanpää-Lålby. Uusittava verkkolinja on n. 81 km pitkä. Uusittava voimajohto noudattaa nykyistä voimajohtolinjaa maastossa, mutta vanhat pylvää ja johtimet uusitaan. Niistä tulee suurempia ja ne tulevat sijaitsemaan harvemmin kuin verkon nykyiset pylvää. Koska verkkolinja kulkee tunnettujen esihistoriallisten asuinpaikkojen yli ja alueilla, jossa voi olla muinaisjäännöksiä, Museovirasto katsoi, että linjalla tarvitaan kahden viikon arkeologinen inventointi selvittämään sitä, tarvitaanko alueella lisätutkimuksia. Fingrid Oyj vastasi kustannuksista, jotka olivat 7350,0 €. Kenttätyöt tehtiin 22.5.–2.6.2006. Inventoinnin esi-, kenttä- ja jälkitöiden tekemisestä vastasi tutkija Kreetta Lesell Museoviraston arkeologian osastolta.

Uuden voimajohtolinjan kuusi pylvään paikkaa osuu muinaisjäännökselle. Pylväs 226 osuu Isojen Sarvikankaan kivikautiselle asuinpaikalle, pylvää 214–216 osuvat Kristiinankaupungin Mössåsen/Kornbäckenin kivikautiselle asuinpaikalle, pylväs 221 osuu Rävåsenin kivikautiselle asuinpaikalle ja pylväs 233 osuu Byåsenin kivikautiselle asuinpaikalle. Näiden pylväiden kohdille täytyy tehdä lisätutkimuksia ennen kuin uusi voimajohto voidaan rakentaa. Lisäksi linjalta löydettiin mahdollinen pyyntikuoppa, joka ei osu uuden pylvään paikalle, mutta maansiirtotöiden yhteydessä ja raskaiden koneiden kulkiessa linjalla, sitä täytyy varoa.

Sisälllys:

Sisältö	1
Arkistotiedot	2
1. Johdanto	3
Kartta voimajohtolinjasta	4
2. Voimajohtolinjan topografia ja arkeologinen tutkimus	5
3. Linjalla olevat kiinteät muinaisjäännökset	6
3.1. Isojoki Sarvikangas	6
Peruskarttaote	8
3.2. Kristiinankaupunki Mössåsen/Kornbäcken	9
Peruskarttaote	11
3.3. Kristiinankaupunki Rävåsen	12
Peruskarttaote	15
3.4. Kristiinankaupunki Byåsen	16
Peruskarttaote	18
4. Linjalla oleva tentatiivikohde	19
4.1. Kristiinankaupunki Brottåsliden	19
Peruskarttaote	21
Negatiiviluettelo	22
Dialuettelo	22

Arkistotiedot

Arkeologinen inventointi Fingridin voimajohtolinjalla Kankaanpää-Lålby
Peruskartta: 123404 Isojoki
123211 Dagsmark

Museovirasto / arkeologian osasto
Inventointi ja raportin laatiminen: FK Kreetta Lesell, Museovirasto
Raportti: Museovirasto / arkeologian osaston topografinen arkisto

Tutkimuskustannukset: Fingrid Oyj
Budjetti: 7350,00 €

Kenttätyöaika: 22.5.–2.6.2006
Löydöt: KM 36112 Kristiinankaupunki Byåsen
KM 36113 Kristiinankaupunki Rävåsen
KM 36114 Kristiinankaupunki Mössåsen/Kornbäcken
KM 36115 Isojoki Sarvikangas

Kartta inventoitavasta alueesta s. 4

Valokuvat: s. 7, 10, 13, 17 ja 20, negatiivit 141197–141201
Diat: 58484–58488

1. JOHDANTO

Arkeologisessa inventoinnissa pyritään löytämään ennestään tuntemattomia esihistoriallisia muinaisjäännöksiä. Kiinteät muinaisjäännökset ovat kulttuuriympäristön vanhimpana osana lain nojalla rauhoitettuja ja vaikuttavat näin ollen maankäytön mahdollisuuksiin. Siksi asianmukaiset ja ajantasaiset tiedot esihistoriallisista suojelukohteista ovat tärkeitä maankäyttöä suunniteltaessa. Alueella, josta tunnetaan irtolöytöjä tai jonka läheisyydessä on kiinteitä muinaisjäännöksiä, on tärkeitä tehdä arkeologinen inventointi mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Tällöin inventoinnissa mahdollisesti löytyvät muinaisjäännökset voidaan ottaa huomioon jo suunnitteluvaiheessa.

Fingrid Oyj suunnittelee kantaverkkonsa parantamista välillä Kankaanpää–Lålby. Uusittava verkkolinja on n. 81 km pitkä. Voimajohto on päätetty uusien nykyisten rakenteiden vanhentumisen sekä siirtokyvyn nostotarpeen vuoksi. Uusittava verkko noudattaa nykyistä linjaa maastossa, mutta verkon pylvääit uusitaan. Niistä tulee suurempia ja ne tulevat sijaitsemaan harvemmin kuin verkon nykyiset pylvääit. Maastossa jokaisen uusittavan pylvään ympärillä on n. 28x30 m² alue, jossa toimitaan pylvästä uusittaessa. Varmasti tuhoutuvaa aluetta on pylvään jalkojen ja harusten ympäristö.

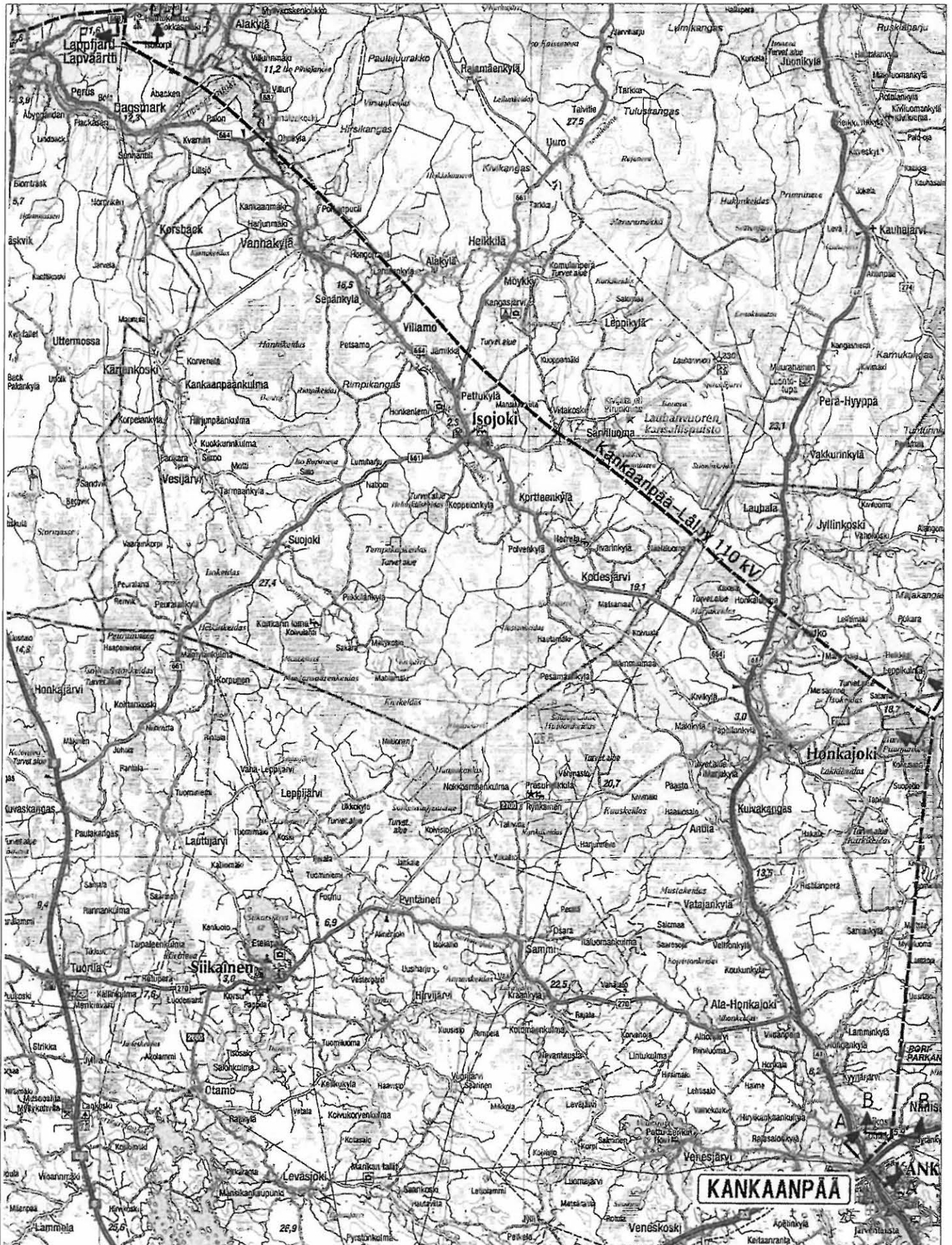
Koska uudistettava verkkolinja kulkee tunnettujen esihistoriallisten asuinpaikkojen yli ja alueilla, jossa voi olla tuntemattomia muinaisjäännöksiä, Museovirasto katsoi, että alueella tarvitaan kahden viikon inventointi selvittämään sitä, tarvitaanko linjalla lisätutkimuksia eli selvittämään osuvatko uudet pylvääit kiinteisiin muinaisjäännöksiin. Samalla selvitettiin sitä, voidaanko pylväänpaikkoja siirtää niin, etteivät ne osu muinaisjäännöksiin. Fingrid Oyj vastasi kustannuksista, jotka olivat 7350,0 €. Kenttätyöt tehtiin 22.5.–2.6.2006. Inventoinnin esi-, kenttä- ja jälkitöiden tekemisestä vastasi tutkija Kreetta Lesell Museoviraston arkeologian osastolta.

Uudistettavan verkon kuusi pylvään paikkaa osuu muinaisjäännökselle. Pylväs 226 osuu Isojen Sarvikankaan kivikautiselle asuinpaikalle, pylvääit 214–216 osuvat Kristiinankaupungin Mössåsen/Kornbäckenin kivikautiselle asuinpaikalle, pylväs 221 osuu Rävåsenin kivikautiselle asuinpaikalle ja pylväs 233 osuu Byåsenin kivikautiselle asuinpaikalle. Näiden pylväiden kohdille täytyy tehdä lisätutkimuksia ennen kuin voimajohtolinja voidaan rakentaa. Lisäksi linjalta löydettiin mahdollinen pyyntikuoppa, joka ei osu uuden pylvään paikalle, mutta maansiirtotöiden yhteydessä ja raskaiden koneiden kulkiessa linjalla, sitä täytyy varoa. Kaikki tässä raportissa esitetyt tutkimukset tehtiin vuoden 2006 syksyllä.

25.11. 2006 Helsingissä

tutkija Kreetta Lesell

Parannettava voimajohtolinja Kankaanpää-Lålby
 Linja merkitty katkoviivalla.

2. VOIMAJOHTOLINJAN TOPOGRAFIA JA ARKEOLOGINEN TUTKIMUS

Uudistettava voimajohtolinja alkaa Kankaanpäästä ja päättyy Kristiinankaupungin Lälbyn kylään. Matkalla se kulkee Kankaanpään ja Kristiinankaupungin lisäksi Honkajoen, Isojoen ja Karijoen kunnissa. Linja lähtee Kankaanpäästä melko suoraan pohjoista Honkajokea kohti. Honkajoella se kääntyy luoteeseen kohti Kristiinankaupunkia. Käännöskohta on Honkajoen kirkonkylästä n. 10 km itäkoilliseen. Linja kulkee käännöskohdan jälkeen maantien nro 664 koillispuolella Honkajoella ja Isojoella ohittaen Isojoen kirkonkylän sen koillispuolelta. Isojoen jälkeen linja kulkee pienen matkan Karijoen kunnan eteläosassa ennen saapumista Kristiinankaupunkiin. Kristiinankaupungin alueella linja kulkee Etelävuoren eteläpuolella. Ohitettuaan Etelävuoren linja kääntyy pohjoiseen ylittäen maantien nro 663. Tämän jälkeen linja kääntyy länteen päättyen Lälbyn kylään.

Kankaanpäästä Honkajoella sijaitsevaan käännöskohtaan saakka linjalta tai sen lähistöltä ei tunneta kiinteitä muinaisjäännöksiä. Tältä alueelta tarkastettiin lähinnä pienten purojen hiekkapitoiset rannat ja kallioiden laet. Honkajoen käännöskohdalla alue oli suota. Erittäin potentiaalista muinaismuistoaluetta Honkajoella on Kauhajoen laakso, josta tunnetaan useita muinaisjäännöksiä. Linja ylittää Kauhajoen laakson Katkon kylän läheltä, josta tunnetaan mm. Katkon, Lahdenperän ja Santin kivikautiset asuinpaikat. Voimajohtolinjan kohdalla olevat pelot tarkastettiin, ne olivat tasaista savimaata. Jokilaakson molemmille puolille oleviin metsärinteisiin tehtiin koekuoppia. Näissä kohdissa maaperä alkoi muuttua savesta hiekaksi. Kauhajoen länsipuolella, jokilaakson jälkeen oli laajoja sorakuoppia. Sorakuopan reunat tarkastettiin. Mitään esihistoriaan liittyvää ei kuitenkaan löydetty.

Isojoen kunnassa voimajohtolinja kulkee hiekkakankaiden ja soiden yli. Lupaavimmilta näyttäneille hiekkakankaille tehtiin koekuopitusta. Mitään esihistoriaan liittyvää ei kuitenkaan löydetty ennen kuin tultiin ennestään tunnetulle Isojoen Sarvikankaan kivikautiselle asuinpaikalle, josta tarkempi selonteko s. 6–8. Uusi pylvä s nro 226 osuu Sarvikankaan asuinpaikalle. Tarkempaa koekuopitusta ja peltojen tarkastelua tehtiin Isojoella kunnan luoteisosassa, jossa voimajohtolinja kulkee Isojoen jokilaaksossa ja ylittää Isojokeen laskevia pieniä jokia. Täältä tiedetään linjan läheisyydestä useita kivikautisia asuinpaikkoja, esim. Mäkisen, Santala/Niskaportin ja Riihiluoman kivikautiset asuinpaikat. Samanlainen maasto jatkuu Karijoen kunnassa, jossa voimajohtolinja kulkee hyvin lyhyen matkan.

Kristiinankaupungin puolella voimajohtolinja ylittää Isojoen kaksi kertaa ja samalla se menee Kristiinankaupungin Mössäsen/Kornbäckenin laajan kivikautisen asuinpaikan yli. Tässä kohtaa kolme uutta pylvään paikkaa nro 214–216 osuvat muinaisjäännökselle, tästä tarkempi selonteko s. 9–11. Asuinpaikan jälkeen voimajohtolinja kulkee hyvin vetisessä maastossa, kunnes saapuu Räväsénin asuinpaikan läheisyyteen.

Kristiinankaupungin Räväsénin asuinpaikka jää linjan koillispuolelle ja Räväsén 2 sen lounaispuolelle. Näiden välistä löytyi kuitenkin iskoksia pylvään nro 221 kohdalta, katso tarkempi selonteko s. 12–15. Räväsénin jälkeen linja ylittää soistuvia alueita, joiden jälkeen se menee uudestaan Isojoen yli.

Isojoen jokilaakson toisella puolella, sen luoteispuolella sijaitsee Byäsénin laaja asuinpaikka, katso tarkempi selonteko s. 16–18. Uusi pylvä s nro 233 osuu Byäsénin kivikautiselle asuinpaikalle. Byäsénin asuinpaikasta länteen linja kulkee hienolla hiekkakankaalla. Tänne tehtiin koekuoppia, mutta alueelta ei kuitenkaan löytynyt muuta kuin mahdollinen pyyntikuoppa, katso tarkempi selonteko, s. 20–23. Etelävuoren lounaispuolella linja kääntyy jyrkästi pohjoiseen ja se kulkee

hyvin märillä alueilla. Ylitettyään maatien nro 663 se kääntyy länteen, jossa se ylittää kallioisia alueita. Näiltä kallioilta etsittiin rökkiöitä, joita tunnetaan useita linjan etelän puolella olevilta Österåsarnan kallioilta. Linjan kohdalla ei kuitenkaan löydetty mitään. Kallioiden länsipuolella linja kulkee peltojen yli, jotka tarkastettiin. Lålbyn lähistöllä mahdollisuus esihistoriallisiin muinaisjäännöksiin on vähäinen.

3. LINJALLA OLEVAT KIINTEÄT MUINAISJÄÄNNÖKSET

3.1. ISOJOKI SARVIKANGAS

Mjreki:	151 01 0013	Ajoitus:	kivikautinen
Laji:	kiinteä muinaisjäännös	Tyypin tarkenne:	ei määritelty
Muinaisj.tyyppi:	asuinpaikat	Lukumäärä:	1
Rauhoitusluokka:	2		

Lyhyt kuvaus

Paikka sijaitsee Kodesjärven kylässä, Sarviluoman länsipuolella paikallisteiden välisessä kolmiossa Sarvikankaan soranottoalueen maastossa. Kangasmaasto on loivaa itärinnettä. Löytöjä on neljästä kohdasta yhteensä noin 270 m pitkältä vyöhykkeeltä korkeuskäyrien 112 ja 115 m mpy väliltä. Melko niukat löydöt ovat kvartsia.

Sijainti:

Etäisyystieto:	Isojoen kirkolta 4.5 km itään
Peruskartta:	123404 Isojoki
Peruskoordinaatit	689048 / 155462
Yhtenäiskoordinaatit:	6899934 / 3241601 z: 112,5
Koordinaattiselite:	keskikoordinaatit

Aikaisemmat tutkimukset

1990 inventointi Kaarlo Katiskoski

2006 tarkastus Leena Söyrinki-Harmo ja Eeva-Liisa Schulz

AIKAISEMMAT LÖYDÖT

KM 25939 Asuinpaikkalöytö?, kivikausi inventointi

Vuoden 2006 inventointi

Isojoen Sarvikankaan kivikautinen asuinpaikka sijaitsee mäntymetsässä, itään päin loivasti viettävällä rinteellä kuivalla kankaalla. Maaperä on hienoa hiekkaa. Lähellä sijaitseva sorakuoppa oli laajentunut lähelle asuinpaikkaa ja voimajohtolinjaa, joka kulkee sorakuopan yli. Sorakuopan reunoja oli tuettu joissakin kohdissa tuomalla maata niihin. Paikalla olleen maansiirtokoneen käyttäjä kertoi, ettei sorakuoppaa ole tarkoitus enää laajentaa vaan ainoastaan maisemoida. Vanha pylväk nro 236 oli hyvin lähellä sorakuopan reunaa. Uusi pylväk nro 226 tulee tästä hiukan itään alarinteeseen päin.

Inventoinnissa tarkastettiin sorakuopan reunat, joista löydettiin kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta. Lisäksi uuden pylvään paikalle tehtiin koekuoppa, josta löydettiin pieni iskos (koekuopan GPS 3241621, 6899969). Tuleva pylväs (nro 226) osuu kiviakautiselle asuinpaikalle, joten tämän pylvään kohdalla täytyy tehdä lisätutkimuksia ennen voimajohtolinjan rakentamista. Tässä vaadittavat tutkimukset tehtiin elokuussa 2006.

Käyntiaika: 24.5.2006

Negatiivit: 141197 Diat: 58484

LÖYDÖT

KM 36115 Kvartssia ja palanutta luuta, kivikausi

Diar. 31.10.2006. Saanto: K. Lesell

TILAT

151-402-16-51 Palomäki

151-402-16-91 Kangas

151-402-16-54 Nevakangas

OMISTAJA

Lauri Mikael Palomäki oikeudenomistajat, os. Jenny Palomäki
Viitakoskentie 182, 64900 Isojoki

Tommi Viitakoski, os. Viitakoskentie 111, 64900 Isojoki

Esko ja Rauni Heikki, os. Impolantie 26, 28130 Pori

f. 141197

Isojoki Sarvikangas. Kiviakautista asuinpaikkaa on jäljellä voimajohtolinjan kohdalla. E-W

Kuv. Kreetta Lesell

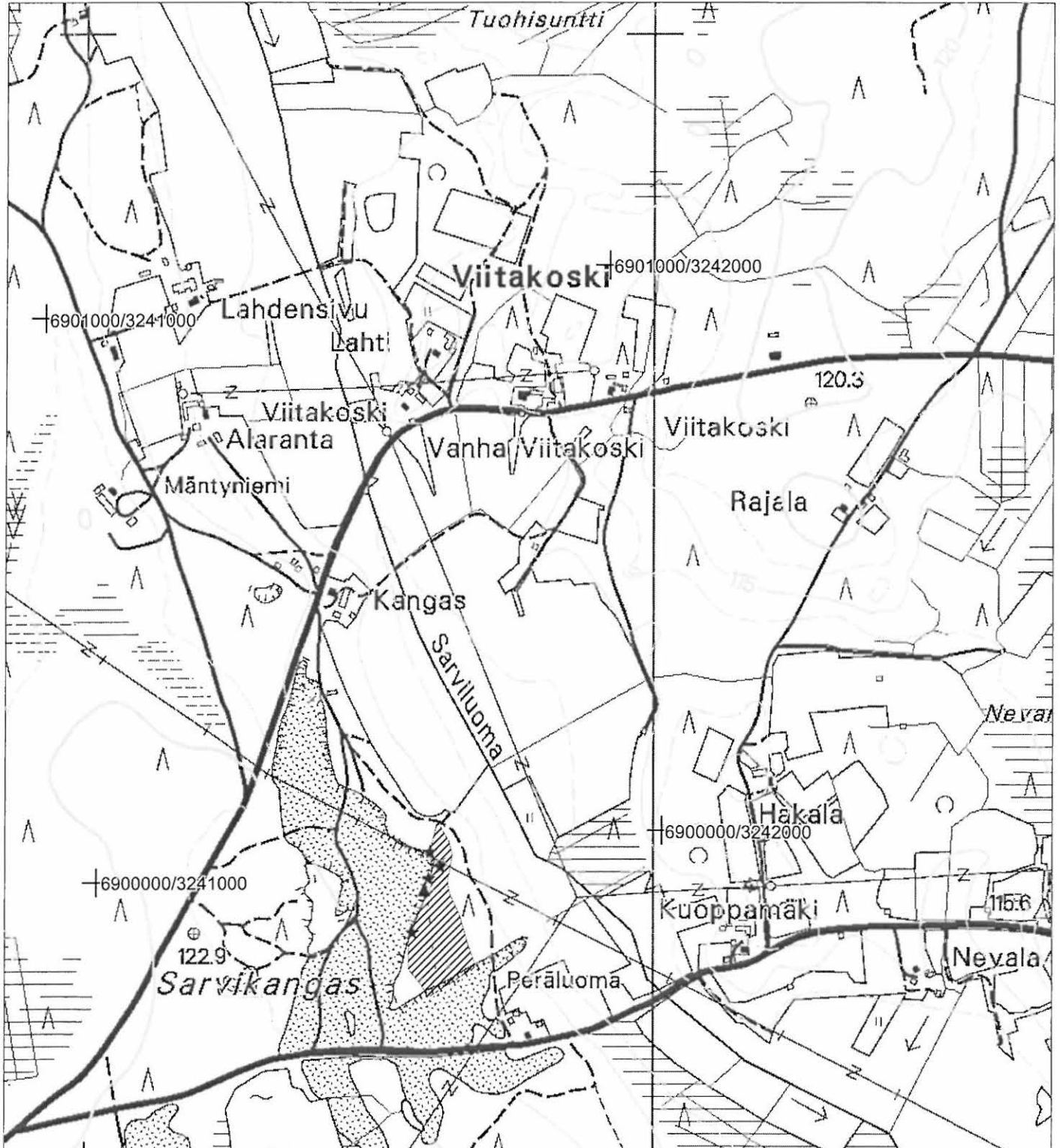
Peruskarttaote 1234 04 ISOJOKI

Isojoki Sarvikangas 151 01 0013 kivikautinen asuinpaikka

Koekuopasta saadun kvartsin koordinaatit pkoo:6899934, ikoo:3241601, z:112,5-117,5

- ▲ Palanutta luuta ▨ Asuinpaikka
★ Kvartsi

MK 1:10 000

3.2. KRISTIINANKAUPUNKI MÖSSÅSEN/KORNBÄCKEN

Mjreki:	409 01 0045	Ajoitus:	kivikautinen
Laji:	kiinteä muinaisjäännös	Tyypin tarkenne:	ei määritelty
Muinaisj.tyyppi:	asuinpaikat	Lukumäärä:	1
Rauhoitusluokka:	2		

Lyhyt kuvaus

Paikka sijaitsee Lapväärtin Dagsmarkissa, Kristiinankaupungin ja Karijoen rajalla, Lapväärtinjoen länsipuolella. Maasto on hiekkaista, itään joelle laskevaa peltorinnettä. Löytöjä on tehty perunamaalta ja kynnöspelloilta vuodesta 1995 alkaen. Löytöalue ulottuu maantien molemmille puolille, mutta pääosa löydöistä on sen pohjoispuolelta. Pellon reunasta noin 100 m länteen, voimalinjan alta on löytynyt rikkoutuneelta maanpinnalta kvartsia ja keramiikkaa. Löytöjä on myös maantien eteläpuolella olevalta myöhemmin pelloksi raivatulta alueelta.

Sijainti:

Etäisyystieto:	Lapväärtin kirkosta runsaat 9 km itäkaakkoon.
Peruskartta:	123211 Dagsmark
Peruskoordinaatit	690335 / 153880
Yhtenäiskoordinaatit:	6914225 / 3227027 z: 55
Koordinaattiselite:	laajan alueen länsiosan keskikoordinaatit

Aikaisemmat tutkimukset

1993	tarkastus	Päivi Kankkunen
1995	tarkastus	Mirja Miettinen
1997	tarkastus	Mirja Miettinen
1999	tarkastus	Mirja Miettinen

AIKAISEMMAT LÖYDÖT

KM 28980	Asuinpaikkalöytö	lahja
KM 28982	Asuinpaikkalöytö,	lahja
KM 29394	Asp.löytöjä	tarkastus
KM 30386 1-49	Asuinpaikkalöytöjä,	lahja
KM 31877 1-15	Asuinpaikkalöytöjä,	lahja

Vuoden 2006 inventointi

Mössåsenin/Kornbäckenin asuinpaikka sijaitsee tien nro 687 molemmilla puolilla Lapväärtinjoen rannassa olevilla pelloilla. Lisäksi pellostä luoteeseen vanhan pylvään nro 135 kohdalta on löytynyt aikaisemmin kvartsia ja nuorakeramiikkaa. Voimajohtolinja ylittää asuinpaikan kaakosta luoteeseen. Voimajohdon uudet pylväävät eivät tule pellolle vaan ne sijaitsevat kaakossa olevassa kosteikossa ja luoteessa olevassa metsässä.

Vuoden 2006 inventoinnissa pellolla havaittiin lukuisia iskoksia, joita ei otettu mukaan. Iskoksia tuli myös peltojen reunasta uusien pylväspaikkojen läheisyydestä. Lisäksi pellostu luoteeseen olevaan metsään voimajohtolinjan uusien pylväiden paikoille kaivettiin koekuoppia. Pylvään nro 216 kohdalle kaivetusta koekuopasta saatiin yksi iskos.

Pelloilla sijaitsee laaja kivikautinen asuinpaikka, joka jatkuu pellon molemmille puolille uusille pylväspaikoille. Lisäksi kauempana metsässä voimajohtolinjan kohdalla on pieniä löytöalueita, joiden välissä on hyvin kivikkoista maata. Todennäköisesti asuinpaikka ei jatku yhtenäisenä, vaan kyse on lähekkäin sijaitsevista asuinpaikoista ehkä myös eri aikaisista. Tämä kysymys varmaan tarkentuu lisätutkimuksissa. Mössåsenin/Kornbäckenin asuinpaikalla täytyy tehdä lisätutkimuksia uusien pylväiden 214–216 kohdalla ennen kuin uusi voimajohtolinja voidaan paikalle rakentaa. Tässä vaadittavat tutkimukset tehtiin elokuussa 2006.

Käyntiaika: 24.5.2006

Negatiivit: 141198 Diat:58485

LÖYDÖT

KM 36114 Kvartsia, kivikausi

Diar. 31.10.2006. Saanto: K. Lesell

TILAT

287-405-2-13 Noren
287-405-2-118 Koski
287-405-5-233 Rante

OMISTAJA

Alvar Hällbäck, os. Åbackantie 312 64320 Dagsmark
Hannu ja Kaija Saukko os. Alakyläntie 485 64350 Karijoki
Jouko Jokinen, os. Jokitie 50 64810 Vanhakylä

f. 141198

Kristiinankaupunki Mössåsen/Kornbäcken. Kivikautista asuinpaikkaa on koko pellon alueella. Asuinpaikka jatkuu voimajohtolinjan kohdalla metsään. SSE-NNW.

Peruskarttaote 1232 11 DAGSMARK

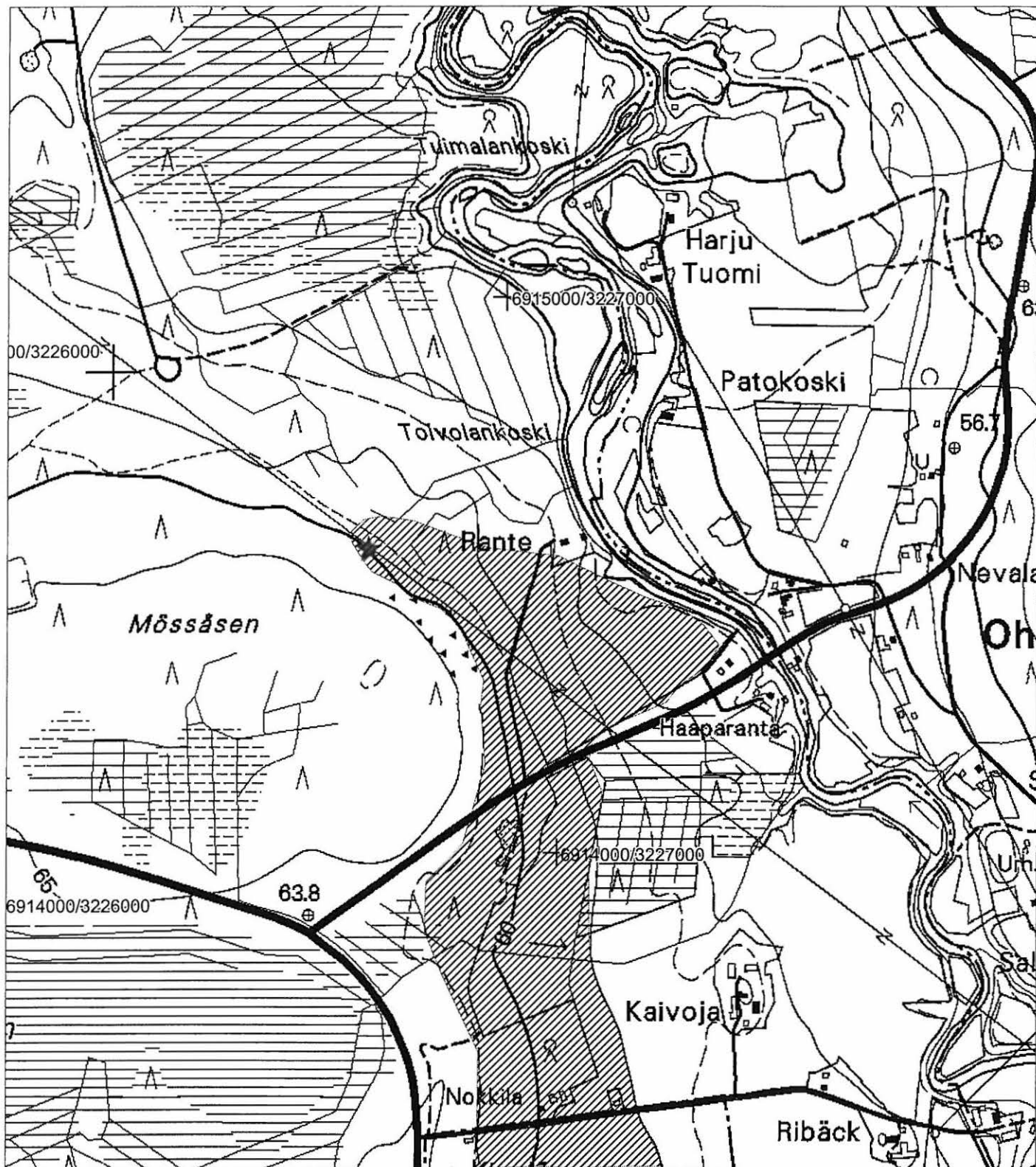
Kristiinankaupunki Mössåsen/Kornbacken 409 01 0045 kivikautinen asuinpaikka
 Linjalta löydetyn kvartsin koordinaatit pkoo:6914695, ikoo:3227577, z:60

★ Kvartsi

Asuinpaikka

MK 1:10 000

3.3. KRISTIINANKAUPUNKI RÄVÄSEN

Mjreki:	409 01 0044	Ajoitus:	kivikautinen
Laji:	kiinteä muinaisjäännös	Tyypin tarkenne:	asumuspainanteet
Muinaisj.tyyppi:	asuinpaikat	Lukumäärä:	33
Rauhoitusluokka:	1/2		

Lyhyt kuvaus

Rävåsenin laaja kivikautinen asuinpaikka sijaitsee Lapvåartinjoen mutkassa Lapvåårtisså niin, ettå joki kiertåå sen idåstå pohjoisen kautta lånteen. Hiekka- ja moreeniharjulla on laaja soranottoalue, joka on osaksi tuhonnut asuinpaikkaa. Asuinpaikkaa on myös tutkittu useana vuonna. Ehjållå kankaalla on vielå n. 30 asumuspainannetta. Kaivauksissa on tutkittu neljåå painannetta.

Sijainti:

Etåisyystieto:	Lapvåartin kirkosta noin 7,5 km itåån.
Peruskartta:	123211 Dagsmark
Peruskoordinaatit	690458 / 153774
Yhtenåiskoordinaatit:	6915549 / 3226085 z: 54
Koordinaattiselite:	laajan alueen keskikoordinaatti

Tutkimukset

1993	tarkastus	Påivi Kankkunen
1994	koekaivaus	Simo Vanhatalo
1995	kaivaus	Vesa Laulumaa
1996	kaivaus	Vesa Laulumaa
1996	inventointi	Mirja Miettinen
1998	kaivaus	Vesa Laulumaa
1999	koekaivaus	Vesa Laulumaa
2000	koekaivaus	Vesa Laulumaa
2001	kaivaus	Vesa Laulumaa

AIKAISEMMAT LÖYDÖT

KM	28005	Asuinpaikkalöytö, kivikausi	koekaivaus
KM	28659	Asuinpaikkalöytö, kivikausi	kaivaus
KM	28863	Asuinpaikkalöytö, kivikausi	kaivaus
KM	29610	Asuinpaikkalytjå, kivikausi	kaivaus
KM	30588	Asuinpaikkalytjå, kivikausi	kaivaus
KM	30970	Asuinpaikkalytjå, kivikausi	kaivaus

KM	31940	Asuinpaikkalöytöjä, kivikausi	kaivaus
KM	32422	Asuinpaikkalöytöjä, kivikausi	kaivaus
KM	32931 1- 2264	Asuinpaikkalöytöjä, kivikausi	kaivaus

Vuoden 2006 inventointi

Rävåsenin laaja asuinpaikka on voimajohtolinjasta koilliseen. Lähimmät asumuspainanteet ovat voimajohtolinjalle päin viettävässä rinteessä noin 50 m päässä. Voimajohtolinjasta toiseen suuntaan eli lounaaseen on Rävåsen 2. Koska rinne laskee voimajohtolinjalle päin ja maa muuttuu kosteaksi uuden pylväänpaikka nro 221 lähellä, paikka ei vaikuttanut kovin otolliselta asuinpaikalta Rävåsenin läheisyydestä huolimatta.

Voimajohtolinjan kohdalla Rävåseniin menevän metsätien itäpuolella olevasta hiekkakuopasta löytyi kuitenkin kaksi kvartsi-iskosta (löytöpaikan GPS pkoo 6915584, ikoo 3225606). Tässä kohtaa on kapeaa kannasta suomalaisen alueen keskellä. Asuinpaikka ei ole todennäköisesti kovin laaja länteen ja itään päin, mutta pohjoisessa se voi yhtyä Rävåsenin asuinpaikkaan. On mahdollista, että etelässä se jatkuu aina Rävåsen 2 asuinpaikalle asti. Tulevan pylvään nro 221 alue pitää tutkia ennen voimajohtolinjan uusien pylväiden rakentamista. Tässä vaadittavat tutkimukset tehtiin elokuussa 2006.

Käyntiaika: 30.5.2006

Negatiivit: 141199 Diat: 58486

LÖYDÖT

KM 36114 Kvartsia, kivikausi

Diar. 31.10.2006. Saanto: K. Lesell

TILAT

287-405-16-0 Klåvus

OMISTAJA

Oy Klåvus Group Ab, 64320 Dagsmark

f. 141199

Kristiinankaupunki Rävåsen. Rävåsenin laaja asuinpaikka jatkuu aina voimajohtolinjalle saakka.
NW-SE.

Peruskarttaote 1232 11 DAGSMARK

Kristiinankaupunki Rävåsen 409 01 0044 kivikautinen asuinpaikka

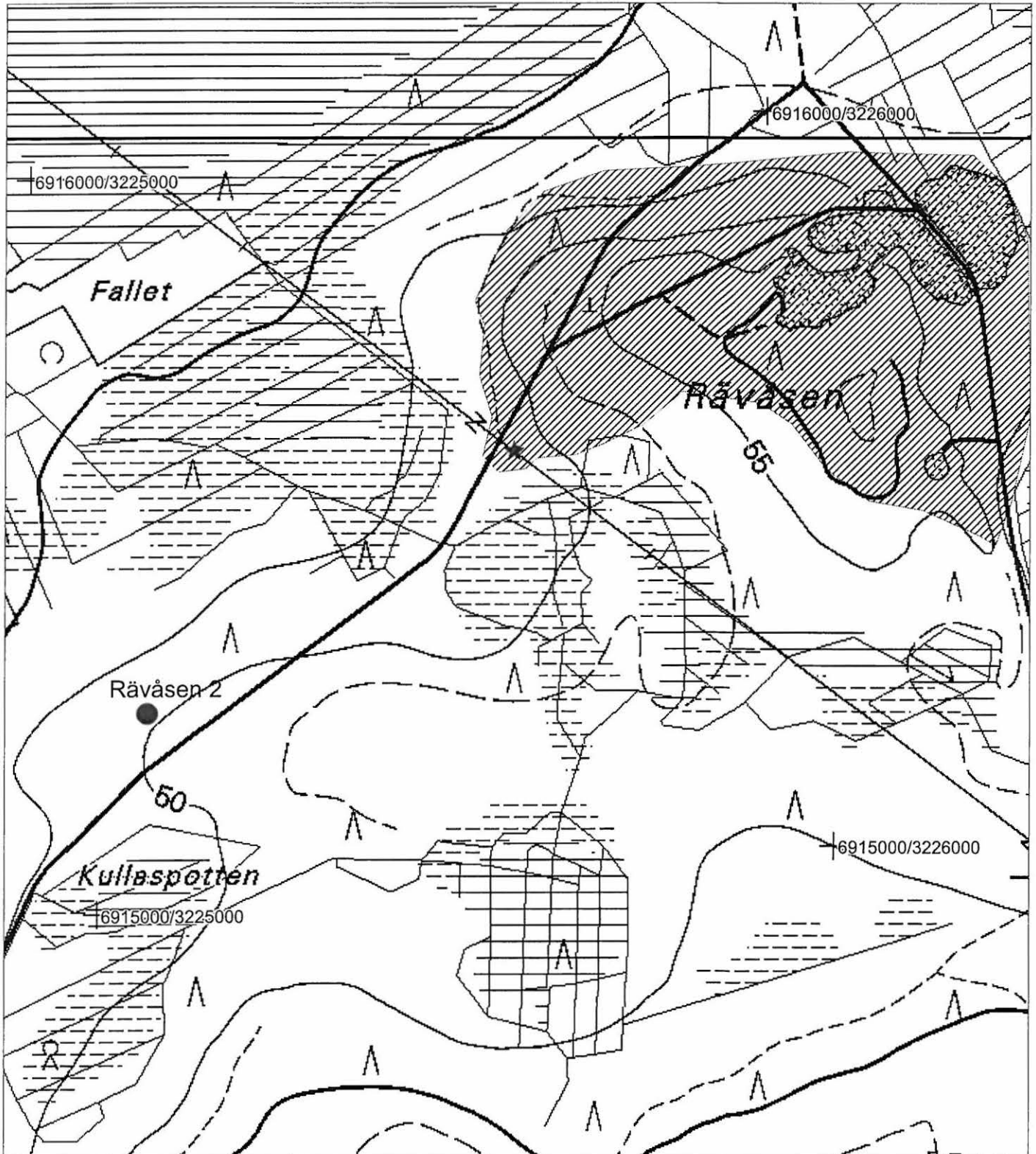
Linjalta löydettyjen kvartsien koordinaatit pkoo:6915584, ikoo:3225606, z: vajaat 50 m mpy

★ Kvartsi

Rävåsenin asuinpaikka

MK 1:10 000

3.4. KRISTIINANKAUPUNKI BYÅSEN

Mjreki:	409 01 0041	Ajoitus:	kivikautinen
Laji:	kiinteä muinaisjäännös	Tyypin tarkenne:	ei määritelty
Muinaisj.tyyppi:	asuinpaikat	Lukumäärä:	1
Rauhoitusluokka:	2		

Lyhyt kuvaus

Byåsenin kivikautinen asuinpaikka sijaitsee Lapväärtinjoesta ja jokilaaksosta länteen olevilla metsärinteillä. Hiekkaisen harjanteen pohjoispäässä ja itäreunalla on useita löytöalueita. Asuinpaikalta on löytynyt keramiikkaa ja iskoksia. Asuinpaikan kokonaislaajuus on tarkemmin tuntematon.

Sijainti:

Etäisyystieto:	Lapväärtin kirkosta noin 5 km itään.
Peruskartta:	123211 Dagsmark
Peruskoordinaatit	690582 / 153436
Yhtenäiskoordinaatit:	6917098 / 3222831 z: 55
Koordinaattiselite:	

Aikaisemmat tutkimukset

1980	tarkastus	Mirja Miettinen
1998	tarkastus	Mirja Miettinen

AIKAISEMMAT LÖYDÖT

KM	21003	Asuinpaikkalöytöjä, kivikausi
KM	28697	Asuinpaikkalöytö, kivikausi
KM	30848	Asuinpaikkalöytöjä, kivikausi
KM	31884	Asuinpaikkalöytöjä, kivikausi
KM	32246	Asuinpaikkalöytöjä, kivikausi

Vuoden 2006 inventointi

Byåsenin kivikautinen asuinpaikka sijaitsee Lapväärtinjoesta ja jokilaaksosta länteen olevilla metsärinteillä. Rinteet viettävät asuinpaikan kohdalla itään. Maaperä alueella on hiekkaa, mutta välillä rinne on kivinen. Asuinpaikka on todennäköisesti hyvin laaja itä-pohjoissuunnassa. Löytöjä tulee myös rinteen eri korkeuksilta, joten paikalla on todennäköisesti kivikauden eri vaiheita.

Alue on osittain tuhoutunut, sinne on suunniteltu esim. kettutarhaa, jota varten alueelle on tehty tasoitustöitä. Lisäksi alueella on pieniä soranottokuoppia. Maanomistaja kertoi myös, että voimajohtolinjan läheisyyteen on tuotu maata. Kaikki tämä toiminta on tuhonnut kivikautista asuinpaikkaa. Se on kuitenkin laaja ja tuhoutumatonta asuinpaikkaa on vielä runsaasti jäljellä. Byåsenin kivikautisella asuinpaikalla käytiin yhdessä Vesa Laulumaa kanssa.

Kvartseja alkoi löytyä hiekkatieltä hiukan ennen mäen korkeinta kohtaa tullessa asuinpaikalle pohjoisesta päin. Voimajohtolinja kulkee mäen päällä idästä länteen. Löytöjä jatkui voimajohtolinjasta etelään. Voimajohtolinjan kohdalla maata oli hieman tasoitettu. Uuden pylvään paikan nro 233 kohdalle tehtiin koekuoppa, tästä ei saatu löytöjä, mutta rikkoutuneesta maasta pylvään läheltä löytyi iskoksia. Pylvään lähellä kairattiin maaperää. Pylvästä pohjoiseen ja koilliseen maaperä vaikutti sekoittuneelta. Voimajohtolinjalle tehtiin kolme koekuoppaa itään laskevaan rinteeseen. Noin 20 m päässä uudesta pylvään paikasta löytyi vielä iskos sinne tehdystä koekuopasta.

Rinteen alaosaan tuleva pylväs nro 232 on hyvin matalalla aivan laaksossa olevien peltojen tasolla. Siellä kasvoi erittäin tiheästi pensaita ja puita. Tähän tehtiin yksi koekuoppa, mitään ei kuitenkaan löydetty. Asuinpaikasta länteen voimajohtolinja kulki pitkän aluetta, jossa vaihtelivat kalliit ja suot. Täältäkään ei havaittu mitään esihistoriaan viittaavaa. Byäsenin asuinpaikalla täytyy tehdä lisätutkimuksia tulevan pylvään nro 233 kohdalla ennen uuden voimajohtolinjan rakentamista. Tässä vaadittavat tutkimukset tehtiin elokuussa 2006.

Käyntiaika: 24.5.2006

Negatiivit: 141200 Diat: 58487

LÖYDÖT

KM 36112 Kvartsia, kivikausi

Diar. 31.10.2006. Saanto: K. Lesell

TILAT

287-407-59-2 Lisä-Maunula

OMISTAJA

Markku ja Soili Rajalehto, os. Isokorventie 113, 64320 Dagsmark

f. 141200

Kristiinankaupunki Byäsen. Asuinpaikka alkaa mäeltä. NW-SE.

Peruskarttaote 1232 11 DAGSMARK

Kristiinankaupunki Byåsen 409 01 0041 kivikautinen asuinpaikka

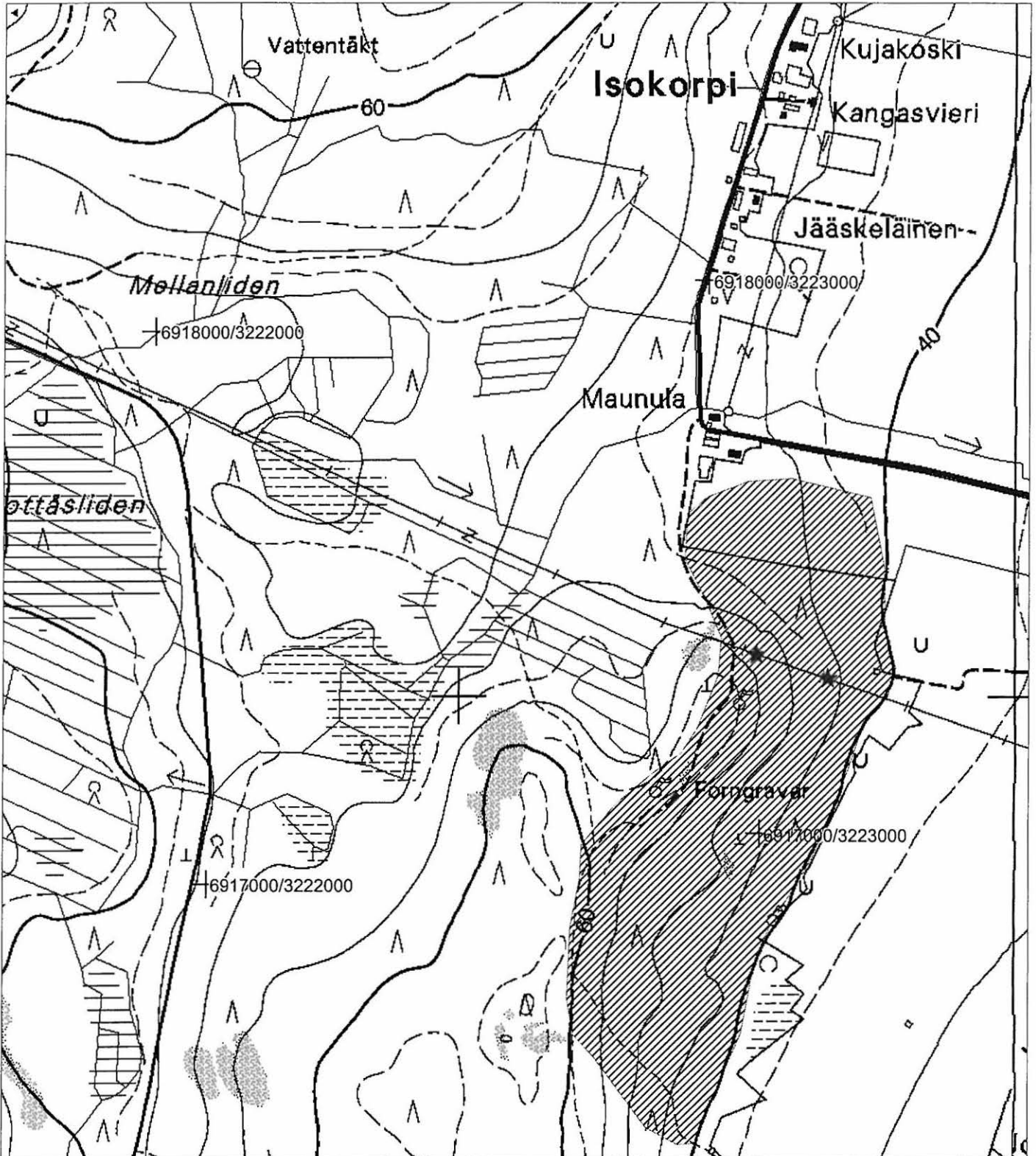
Linjalta löydettyjen kvartsien koordinaatit pkoo:6917359, ikoo:3222977, z:50-55

★ Kvartsi

Asuinpaikka

MK 1:10 000

4. LINJALLA OLEVA TENTATIIVIKOHDE

4.1. KRISTIINANKAUPUNKI BROTTÅSLIDEN

Mjreki:	-	Ajoitus:	ajoittamaton
Laji:	tentatiivikohde	Tyypin tarkenne:	ei määritelty
Muinaisj.tyyppi:	pyyntikuopat	Lukumäärä:	1
Rauhoitusluokka:	2		

Lyhyt kuvaus:

Brottåslidenin mahdollinen pyyntikuoppa sijaitsee Etelävuoren kaakkoispuolella sijaitsevalla mäntykankaalla voimajohtolinjan alla. Lämpimältä se on 3–4 m. Painauma kairattaessa havaittiin huuhtoutumiskerros.

Sijainti:

Etäisyystieto:	Lapväärtin kirkosta noin 4,5 km koilliseen.
Peruskartta:	123211 Dagsmark
Yhtenäiskoordinaatit:	pkoo 6917892, ikoo 3221965, z=45 m mpy
Koordinaattiselite:	Pyyntikuopan koordinaatit (GPS)

Tutkimukset ei aikaisempia tutkimuksia

Vuoden 2006 inventointi

Brottåslidenin mahdollinen pyyntikuoppa sijaitsee Etelävuoren kaakkoispuolella sijaitsevalla mäntykankaalla, voimajohtolinjalla uusien pylväiden nro 237 ja nro 238 välissä. Etelässä sijaitsee Brottåslidenin kosteikko. Maaperä paikalla on hienoa hiekkaa. Lähistölle kaivettiin koekuoppia ja sitä kairattiin. Mitään muuta ei havaittu kuin painauma, joka oli läpimitaltaan 3–4 m. Kuopassa oli vallit. Kairattaessa kuopassa havaittiin huuhtoutumiskerros, mutta löytöjä ei saatu. Lähistöltä ei havaittu muita painaumia. Kuoppa voi olla pyyntikuoppa.

Koska kuoppa on uuden voimajohtolinjan kahden pylväspaikan välissä, sitä ei tarvitse tutkia, mutta sitä täytyy varoa alueella liikuttaessa, esim. raskaat työkonet eivät saa ajaa painauman yli. Kuoppa on merkitty maastoon paaluin ja Museoviraston nauhalla.

LÖYDÖT

Ei löytöjä

Käyntiaika: 31.5.2006

Negatiivit: 141201 Diat: 58488

TILA

Lappfjärds församling

OMISTAJA

Lappfjärsvägen 860 64300 Lappfjärd

f. 141201

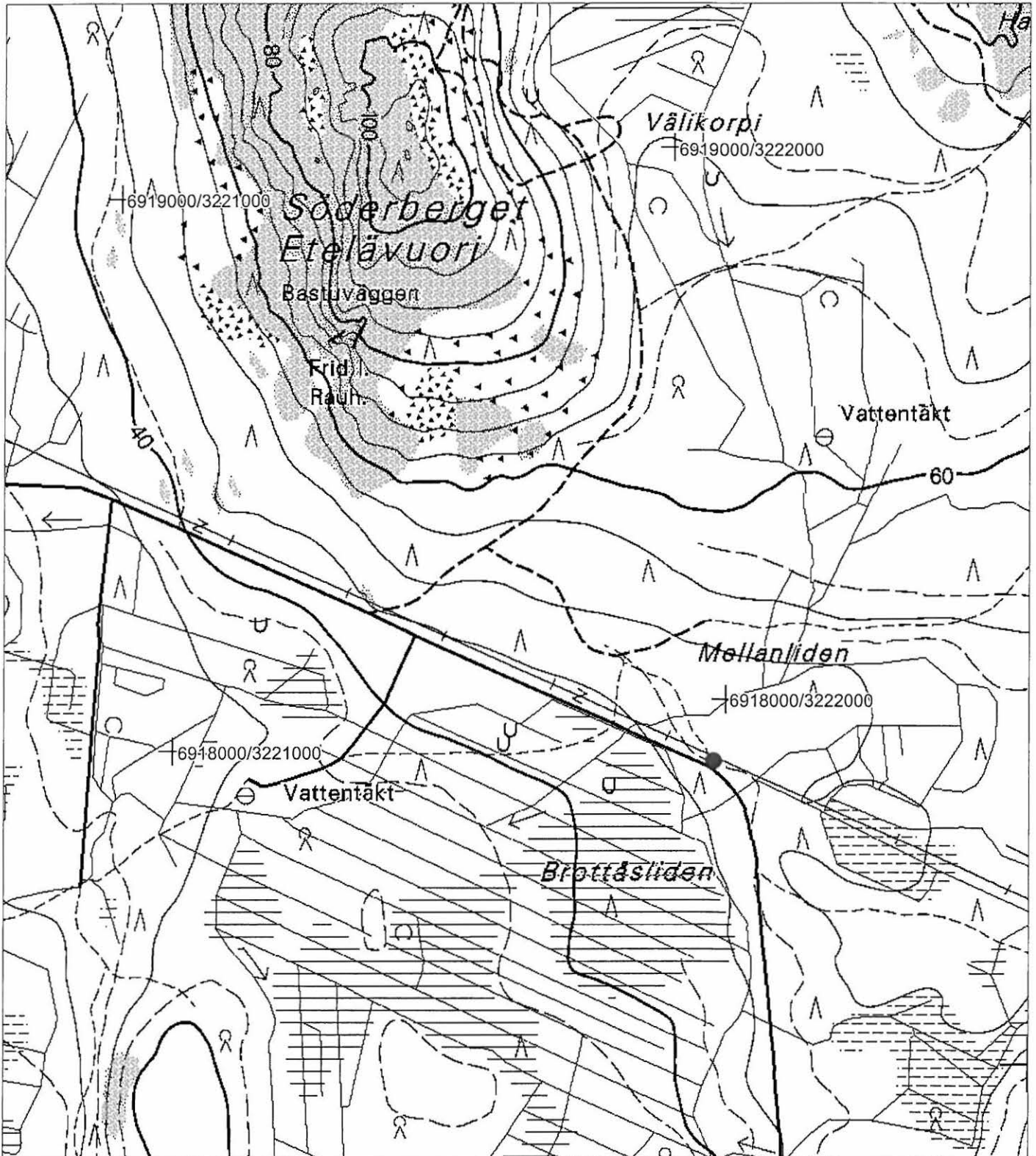
Kristiinankaupunki Brottåsliden. Voimajohtolinjalla oleva mahdollinen pyyntikuoppa. W-E.

Peruskarttaote 1232 11 DAGSMARK

Kristiinankaupunki Brottåsliden mahdollinen pyyntikuoppa
Kuopan koordinaatit pkoo:6917892, ikoo:3221965, z:45 m mpy

● Mahdollinen pyyntikuoppa

MK 1:10 000

MV-NEGATIIVILUETTELO negatiivit 141197-141201

Kuvannut Kreetta Lesell

- 141197 Isojoki Sarvikangas. Kivikautista asuinpaikkaa on jäljellä voimajohtolinjan kohdalla. E-W.
 141198 Kristiinankaupunki Mössåsen/Kornbacken. Kivikautista asuinpaikkaa on koko pellon alueella. Asuinpaikka jatkuu voimajohtolinjan kohdalla metsään. SSE-NNW.
 141199 Kristiinankaupunki Rävåsen. Rävåsenin laaja asuinpaikka jatkuu aina voimajohtolinjalle saakka. NW-SE.
 141200 Kristiinankaupunki Byåsen. Asuinpaikka alkaa mäeltä. NW-SE.
 141201 Kristiinankaupunki Brottåsliden. Voimajohtolinjalla oleva mahdollinen pyyntikuoppa. W-E.

DIALUETTELO diat 58484–58488

Kuvannut Kreetta Lesell

- 58484 Isojoki Sarvikangas. Kivikautista asuinpaikkaa on jäljellä voimajohtolinjan kohdalla. E-W.
 58485 Kristiinankaupunki Mössåsen /Kornbacken. Kivikautista asuinpaikkaa on koko pellon alueella. Asuinpaikka jatkuu voimajohtolinjan kohdalla metsään. SSE-NNW.
 58486 Kristiinankaupunki Rävåsen. Rävåsenin laaja asuinpaikka jatkuu aina voimajohtolinjalle saakka. NW-SE.
 58487 Kristiinankaupunki Byåsen. Asuinpaikka alkaa mäeltä. NW-SE.
 58488 Kristiinankaupunki Brottåsliden. Voimajohtolinjalla oleva mahdollinen pyyntikuoppa. W-E.